

Härlig flygfest

När försommaren bjöd på sitt allra vackraste och skönaste väder bjöds alla 2000 åskådarna vid F11 Museum och Skavsta på det kanske vackraste man kan skåda i luften. Legendariska Spitfire i rote tillsammans med en samtida Mustang med skönt mullrande motorer över fältet. Efter ett par gungor över publiken lämnade Mustangen formationen och lämnade luft-havet fritt för Spitfire. Spitfirepiloten Bertil Gerhard bjöd därefter generöst på en mycket fin uppvisning med sitt vackra plan. En skön kompensation för den uteblivna uppvisningen i samband med F11 Museums Spitfirejubileum i höstas. Efter landning och tankning fick intresserade besökare möjlighet att studera flygplanet på nära håll.

Som en bonus för besökare som letat sig tidigt ut till museet bjöds det även på skönt jet-ljud från en synnerligen vacker fyrgrupp bestående av J28 Vampire, J29 Tunnan, J32 Lansen och JAS39 Gripen, som uppenbarades över fältet och gjorde ett par förbiflygningar innan de for vidare mot hemmabasen F7.

Dagens besökare vid F11 Museum bjöds på ett förnämligt extranummer när det visade sig att Biltemas Spitfire kom in över fältet som rotetvåa till företagets lika vackra Mustang.

Nyköpings Automobilsällskap förgyllde dagen med ett 20-tal veteranbilar uppställda invid museet.

Tidiga besökare till Spit-uppvisningen fick även uppleva ljudet och den vackra synen av en snygg 4-grupp bestående av Vampire, Tunnan, Lansen och Gripen

Dagens Spitfirepilot, Bertil Gerhard i mitten flankerad av Spitfirepiloterna från F11-tiden, Sven-Harald Andersson till vänster och Walter Jonsson till höger fick tillfälle att utbyta lite erfarenheter om flygplanet.

Tätt med besökare på den fina utsiktsplatsen invid museet.

Bertil Gerhard färdig för avfärd från Skavsta i sin Spitfire Mk XVIII, med 5-bladig propeller och 12-cylindrig Griffon motor; ganska lik den som för 60 år sedan hördes från dåtidens S31 Spitfire över F11.

Årsmötet

NFF:s årsmöte 2009 ägde rum den 26 mars och samlade ett 90-tal medlemmar. Som vanligt riktar vi ett varmt tack till Flygteknikerskolan vid Skavsta flygplats, som ställer sina lokaler till förfogande för detta ändamål.

Årsmöteshandlingar med verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning delades ut till deltagarna. Mötet leddes av föreningens ordförande P.O. Petterson och genomfördes i vanlig god ordning. Sekreteraren kommenterade verksamhetsberättelsen, som visar på en fortsatt stor verksamhet för föreningen och museet. Glädjande är att antalet "museijobbare" på tisdagarna ökat, vilket tryggar det fortsatta arbetet med flygplan, föremål och byggnader.

Kassören L. Zetterström kommenterade den ekonomiska redovisningen, vilken visade på ett underskott för 2008 på 4271 kr. Det är ganska nära den summa som den olyckliga vattenskadan kostade museet. Det innebär alltså att den ordinarie verksamheten gick plus, minus noll. Inga förändringar gjordes på styrelse- och funktionärsposter.

I samband med årsmötet bjöd Kustbevakningen, som tidigare utlovat, NFF:s medlemmar att se de nya flygplanen Dash 8 Q-300. Många tog vara på detta tillfälle att få en utförlig visning av de tre planen.

Så här ser den kompletta funktionärslistan ut:

ORDF.	P.O. PETERSSON	ÖVRIGA LEDAMÖTER:	REVISORER:
V. ORDF.	ROLF CARLSSON	FREDDIE ANDERSSON	SVEN OHLSSON
SEKR.	GUNNAR VIEWEG	STEN-INGE DRIE	HANS HERNGREN
KASSÖR:	LENNART ZETTERSTRÖM	THORE ERIKSSON	REVISORSSUPPLEANT:
		JAN GELIN	ALF LÖVGREN
		STEIN ULF	VALBEREDNING:
		INGVAR CLAESSON	ÅKE RYBERG
			CHRISTER WÄTZ

Anders Wennerberg undersöker motor- och landställsgondolen på Kustbevakningens Dash-plan medan Fred Brihagen tv. och Anders Waerner tittar på.

Höstmöte

Höstens medlemsträff är planerad till torsdag 22/10. Då kan vi se fram mot ett intressant föredrag av mycket flyg-historiskt kunnige John Hübbert, som kommer att berätta om utbyggnaden av stridslednings- och luftbevakningssystemet Stril 50, ett projekt som tog nästan 10 år. Boka för trevligt samkväm redan nu.

Ytterligare modell från Stieg

Den tidiga ambitionen att samtliga operativa spaningsflygplan som funnits på flottiljen skall finnas i skala 1:25 i museet har nu tagit ytterligare ett steg mot fullbordan. I samband med årsmötet utökades denna modellsamling då Stieg Ingvarsson överlämnade den fantastiskt vackra modell S 31 Spitfire han byggt. Modellen finns nu på plats i museets Spitfirehörna för allmän beskådan och beundran. Ett stort tack riktas härmed till modellbyggaren Stieg. Ett företag som tidigare lovat att sponsra denna modell har tyvärr ångrat sig.

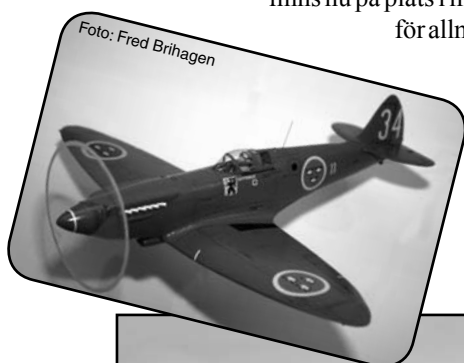

Foto: Fred Brihagen

Stieg Ingvarssons vackra S31, nr 34 "i luften" utanför museet och, översta bilden, på plats i Spitfirehörnet.

Bulldog i sitt rätta element

Efter många och långa förberedelser kunde den planerade upphängningen i taket av museets Fpl 61 Bulldog genomföras den 5 maj. Placeringen blev mycket lyckad med flygplanet i fin vinkel mot åskådare på golvet. Samtidigt flyttades "Holmberg Racer" lite åt sidan för att ge bättre utrymme mellan de två planen.

På plats i luften, hängande i taket i flygplanhallens södra del blir 61:an ett fint blickfång för besökarna.

Med lyftet blir det också plats på golvet för den kommande simulatort. (efter att ballongutställningen flyttats).

Två koncentrerade aktörer under det spännande momentet när Bulldogen lyfts. Sören Wennerberg t.h. som ansvarat för lyftkonstruktionen och Sten-Inge Drie

Gripande flygarminnen

Den goda anslutningen vid årsmötet kan till stor del tillskrivas vårens föredragshållare Eric von Rosen. Och ingen blev heller besviken på den både intressanta och på många sätt gripande berättelsen om sitt, men till större delen sin fars, Carl Gustaf, händelserika flygarliv. Båda växte upp med flyg omkring sig. Sonen Eric i synnerhet under åren då hans far arbetade med att bygga upp det Etiopiska flygvapnet. Följden blev självklart ett liv helt vigt åt flyget, trots att han fick lämna flygvapnet på grund av närsynthet, efter att så lycklig blivit antagen som elev vid Ljungbyhed. Trots det har det blivit ett liv med flygända sedan dess, strapatsrika uppdrag i krigshärjade områ-

En bild ur Eric von Rosens eget arkiv, som visar honom vid sin MFI 9

den i Etiopien, flygkapten LIN och SAS och nu i förarsitsen på Flygande Veteranernas DC-3:a. Eric gav bra inblick i de tragiska förhållanden som fick hans far Carl Gustaf att ge sitt liv åt undsättning av utsatta människor under krig och förföljelser. Eric berättade om flygning med tung last, från fält på hög höjd, kraftiga och oberäknliga vindar, häftiga regn och hög temperatur och de primitiva förhållanden som rådde i de områden där man opererade. Och att omvandla små MFI-plan till raketutrustade stridsmaskiner med absolut lägsta höjd som enda skydd. Det gav plats för många intressanta skildringar som i normala fall skulle bli betraktade som skrönor. Men det var verkliga förhållanden och flygbragder som dessa entusiaster genomförde. Om det kunde Erics fylliga beskrivningar och talande bilder bekräfta.

Simulatorbygge pågår

Arbetsgruppen runt den planerade 37-simulatorens är fortfarande förhoppningsfulla och jobbar intensivt vidare för att få det hela att fungera. Så här långt har spegelsystemet med projektorer monterats ihop. Ett imponerande jobb bara det. Kapningen av cockpiten pågår, liksom det svåraste, att få ett datorsystem att projicera bilder på speglarna i kombination med tillhörande reglage och instrument.

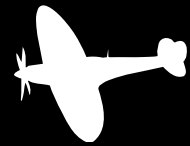

Den grupp som arbetar mest med simulatorens. Från vänster Stieg Igvansson projektansvarig, Anders Eriksson data- och elektronik-expert, Åke Jakobsson och Lars Sjöberg.

Lars Sjöberg i arbete vid stativet med de tre speglarna och de tre stora projektorerna, som sedan skall passas ihop med 37-nosen

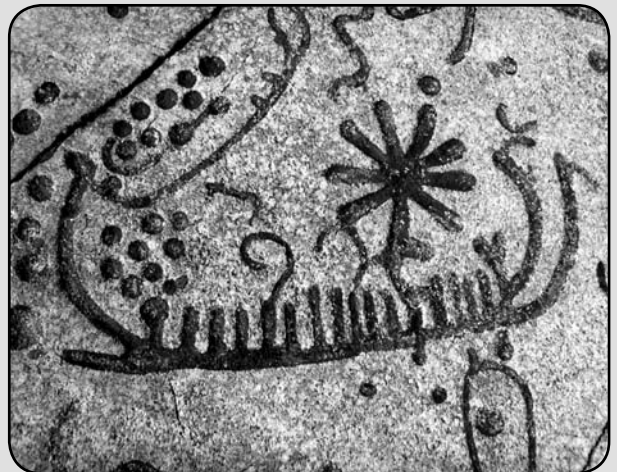

SKAVSTA FÖRR

Fornlämningar på Skavsta

Flygbasen Skavsta ligger på verklig historisk mark. Såväl inne på flygplatsen som runt om finns många fornlämningar av olika slag. Dess historia börjar egentligen vid den stora kröken på landskapets största vattendrag, Nyköpingsån NNO om Minninge. Kring Skavsta ligger en grupp byar, som kan vara in mot 2000 år gamla som till exempel Berga, Tå, Brunsta, Minninge m. fl. Kring dessa platser har man funnit armband, keramikkar, pilspetsar och mycket jordiska kvarlevor av bondevikingarna som bodde i dessa byar. I samband med att start- och landningsbanorna 09/27 breddades sommaren 1990, startade man utgrävningar av fornlämningar i flygfältets västra del. Arkeologerna från riksantikvarieämbetet grävde fram bland annat tre boplatser med tillhörande gravfält från tidsperioden bronsålder - äldre järnålder. Boplatserna är 4000 - 7000 m² stora och består av mycket karaktäristiska skärvstenshögar, ett fyndförande

Några hållristningar finns inte vid Skavsta, men kanske skulle denna typ av "spaningsbilder" ha blivit resultatet av de tidiga resenärerna vid platsen

kulturlager med husrester såsom härdar och stolphål. En intressant upptäckt var att resterna av byggnaderna visade att dessa varit avsevärt större här än på andra fyndplatser. Av vad man kan få fram, så har det sannolikt funnits en marknadsplats i närheten av Skavsta. Man torde ha haft en tryggad hamn vid den stora åkröken vid Minninge. Transportleder gick bl. a. på Nyköpingsån och genom de stora Sörmländska sjöarna. Kilaån liksom Svärtaån var transportvägar från de mer närbelägna bygderna. Det skeppades en hel del bergslagsprodukter som järn, tjära, spannmål osv. på båt och på släde vintertid. Till Skavsta kom Sörmlänningarna med sina varor och där mötte de Skavstaborna, som hämtat varor från fjärran länder och som fraktats hem till Minninge på långskepp. Man skulle kunna säga att flygbasen Skavsta idag håller de gamla handelstraditionerna vid liv för utgående och ingående laster från Sverige och till andra länder. Skavsta har på nytt blivit ett centrum för långfarare.

Axel Carleson

Några ord från ordföranden

Visst är det fantastiskt att intresset för flyg fortfarande är så stort, även i dessa tider när det nästan är vanligare att flyga än att ta bussen. Det kunde vi se den fina "flygdagen" vid F11 Museum, den strålande fina sista söndagen i maj. Nu var det ingen vanlig Boeing 737 i luften, utan en av de kvarvarande verkliga flygande klenoderna, nämligen Spitfire som kom och visade upp sig. Som bonus fick vi

tack vare den generöse Spitpiloten Bertil Gerhard även se den vackra Mustangen i några svängar över fältet. Besökare som var ute i god tid för det annonserade Spitfirebesöket fick också se och höra en tjugisig 4-grupp av modernare snitt med jetmotorer, men ändå till 3/4 veteranflygplan (se sid 1). En fröjd var det verkligen att se glada besökare trängas på kullen invid museet.

Samtidigt som vi kan glädjas åt ett fortsatt stort intresse för flyghistoria blir tyvärr också vissa brister vad gäller museets möjlighet att ta emot besökare uppenbara. I första hand gäller det tillgängligheten för rörelsehindrade, vilka har väldigt svårt att ta sig mellan museets olika delar. Backen mellan museet och flygplanhallen är brant och nästan omöjlig att klara med rollator eller rullstol i det lösa gruset. Vi skulle även behöva mer handikappvänliga ingångar till både museet och hallen. Vi kan idag inte heller erbjuda någon handikapptoilet. En dag som denna söndag med 2 000 besökare blir dessa brister tydliga. Detta går naturligtvis att åtgärda - om vi bara hade pengar. Tänk om någon av sommarens asfalterande bolag en dag kom och sa; "vi har fått ett lass asfalt över, kan vi komma och lägga det på era gångar". Det skulle bli uppskattat av många besökare. Toalettbyggnad är naturligtvis något som vi också gärna välkomnar någon sponsor till.

I god förhoppning om en lösning på detta i framtiden önskar jag er alla en varm, solig och skön sommar.

P O Pettersson
Ordförande

Ballongutställningen invigd

På bilden ovan ser vi Bertil Söderberg, assisterad av Stieg Ingvarsson, klippa bandet och därmed inviga utställningen om de amerikanska spaningsballonger som sändes upp under kalla kriget i mitten av 1950-talet. I bakgrunden syns Åke Jakobsson som byggt utställningen tillsammans med Stieg. Efter det att den spaningsballong som hittades på Yngaren den 20/1 1956 via B. Söderberg kom till F11 Museum har Stieg gjort en mycket omfattande utforskning av projektet, vilket lett fram till den nu permanenta utställningen i flygplanhallen. Utställningen är så vitt känt den enda i världen som gjorts om detta stora projekt. Näst efter atombombsprojektet var detta det största

amerikanska militära projektet vid denna tidpunkt. Utställningen invigdes den 31 mars.

På bilden till vänster förklarar Åke Jakobsson den invecklade fototekniken i kamerautrustningen.

Alf Löfgren dammsuger

Kurt Skårberg rensar

Stein Ulf laddar dammtrasan

Städning

Den årliga, vårliga alltid nödvändiga städningen, såväl ute som inne vid museet klarades i år av den 26 maj. Den troget närvarande ordinarie arbetsstyrkan, något utökad, fixade så att allt var snyggt och prydligt inför den stora publik tillströmningen sista maj, och förhoppningsvis resten av sommarsäsongen.

V.v. meddela ev felaktigheter eller ändringar i din adress.

REDAKTIONSUTA

PRODUKTION
Gunnar Vieweg

REDAKTIONSGRUPP
Thore Eriksson 0155-28 82 97
Christer Wätz 08-605 42 43
Gunnar Vieweg 0155-21 88 34

ADRESS
Nyköpings Flyghistoriska Förening
Skavsta Flygplats
611 92 Nyköping

E-POST
nff@nykoping.nu

POSTGIRO
82 46 05-0